

دیمین هیدرینات (Dimenhydrinate)

دسته دارویی: آنتی هیستامین (ضد استفراغ و ضد سرگیجه)

شکل دارویی: قرص ۵۰ میلی گرمی

نحوه عملکرد

دیمین هیدرینات یک داروی ضد تهوع می باشد که از ترکیب دیفن هیدرامین و تنوفیلین تشکیل شده است. دیمین هیدرینات با مهار تحریک اعصاب در مغز و گوش داخلی سبب مهار تهوع، استفراغ و سرگیجه می شود. دیفن هیدرامین و دیمین هیدرینات هر دو با کاهش آستانه تحریک پذیری اعصاب گوش در حرکات منظم و شتاب گیری خطی سبب کاهش تهوع در حرکت می گردند. مکانیسم عملکرد آنتی هیستامین ها جهت سرکوب تهوع و استفراغ به طور دقیق مشخص نشده ولی به احتمال زیاد مربوط به اثرات آنتی کولینرژیک در سیستم اعصاب مرکزی می باشد. این داروها سبب کاهش تحریک پذیری اعصاب گوش داخلی و کاهش فعالیت سیستم حلقونی گوش می شوند (سیستم حلقونی گوش در حفظ تعادل بدن نقش مهمی دارد)، این عمل سبب تعدیل رسپتورهای شیمیایی موجود در محل و ایجاد اثرات ضد تهوع و استفراغ می گردد. دیمین هیدرینات یک آنتاگونیست رقابتی رسپتورهای H_1 هیستامین می باشد. این رسپتور به طور وسیعی در قسمت های مختلف مغز پراکنده شده است. اثرات ضد تهوع دیمین هیدرینات به احتمال زیاد مربوط به اثرات آن بر روی گیرنده های H_1 مربوط به منطقه شنوایی در مغز می باشد. به طور کلی این دارو احتمالاً با اثر **ضد موسکارینی** مرکزی سبب کاهش فعالیت لایبرنت و مرکز CTZ در بصل النخاع شده و باعث مهار سرگیجه و تهوع می گردد. این دارو برای کنترل تهوع در بیماران سرطانی مؤثر نمی باشد.

مشخصات فارماکوکینتیکی

به خوبی از دستگاه گوارش جذب شده و فراهمی زیستی بالایی دارد. اثر آن طی ۳۰-۱۵ دقیقه شروع می شود و ۳ الی ۶ ساعت ادامه می یابد. این دارو به خوبی در سراسر بدن انتشار یافته و از جفت نیز عبور می کند.

متابولیسم دارو عمدتاً کبدی است و متابولیت های آن نیز طی ۲۴ ساعت از طریق ادرار دفع می شود. نیمه عمر این دارو ۳/۵ ساعت می باشد.

موارد مصرف

درمان و پیشگیری تهوع، استفراغ و سرگیجه ناشی از بیماری مسافرت (حرکت)

مقدار و روش مصرف

- بزرگسالان و کودکان ۱۲ سال به بالا : ۱۰۰-۵۰ میلی گرم هر ۴ تا ۶ ساعت. حداکثر مقدار مصرف در بزرگسالان ۴۰۰ میلی گرم در هر ۲۴ ساعت می باشد.
 - کودکان ۱۲-۶ ساله : مقدار ۲۵-۵۰ میلی گرم هر ۶ تا ۸ ساعت. مقدار مصرف نباید بیشتر از ۱۵۰ میلی گرم در هر ۲۴ ساعت شود.
 - کودکان ۶-۲ ساله : ۱۲/۵-۲۵ میلی گرم هر ۶ تا ۸ ساعت. مقدار مصرف نباید بیشتر از ۷۵ میلی گرم در هر ۲۴ ساعت شود.
- * مصرف این دارو در کودکان زیر ۲ سال توصیه نمی شود.

موارد منع مصرف دارو

- ۱- در صورت حساسیت به دیمن هیدرینات یا سایر داروهای ضدهیستامینی ضد استفراغ با ساختمان شیمیایی مشابه مانند دیفن هیدرامین و یا تئوفیلین
- ۲- در کودکان زیر ۲ سال توصیه نمی شود.
- ۳- مصرف این دارو در بیماران با اختلالات عملکرد کبدی و کلیوی ممنوع می باشد مگر در شرایط خاص.
- ۴- مصرف این دارو در بیماران با انسداد مجاری ادراری، هایپرتروفی پروستات، احتباس ادراری، گلوکوم با زاویه باز و بسته، آسم، مشکلات قلبی-عروقی، فشار خون بالا، اختلالات صرع و تشنج، انسداد گوارشی و هایپرتیروئیدی باید با احتیاط فراوان و تجویز پزشک صورت گیرد.

عوارض جانبی

- عوارض جانبی که در صورت بروز نیاز به مراقبت پزشکی دارد:
- عوارض با شیوع کم و نادر
- شوک آنا فیلاکسی (سرفه، مشکل در بلع، سرگیجه، ضربان قلب سریع، خارش، کهیر، تورم لب، زبان و چشم ها، کوتاهی تنفس، صدای غیر معمول ریه)
 - آریتمی قلبی، افزایش ضربان قلب، اختلال و انسداد عملکرد کبدی، صرع و تشنج، ادم
- عوارض جانبی که در صورت تداوم و یا بدتر شدن نیاز به مراقبت پزشکی دارد:
- عوارض با شیوع بالا
- خواب آلودگی، خشکی دهان، بینی و گلو، اختلالات دستگاه گوارش، درد معده، تهوع، عدم هماهنگی عضلات

عوارض با شیوع کم ونادر

- تاری دید و اختلالات بینایی، گیجی، احتباس ادراری، سرگیجه، دیسمنوره، بی اشتهاپی و اختلالات گوارشی، تعریق زیاد، ضعف و خستگی غیر معمول، بی قراری، حساسیت به نور، وزوز گوش، غلیظ شدن ترشحات ریوی، عدم هماهنگی عضلات و سرخوشی

تداخل اثر

- ۱- مصرف همزمان این دارو با داروهای آنتی کولینرژیک /ضد افسردگی های ۳ حلقه ای و مهارکننده های آنزیم مونوآمینواکسیداز/ داروهای ضد پارکینسون مانند تری هگزیفنیدیل، می تواند سبب افزایش عوارض آنتی کولینرژیک مانند خشکی دهان، احتباس ادراری و گیجی شود.
- ۲- مصرف همزمان با بتاهیسیتین ممکن است سبب کاهش اثر بتاهیسیتین شود.
- ۳- مصرف همزمان با داروهای مضعف CNS، مانند الکل، باریتورات ها، داروهای آرامبخش، خواب آور و ضد اضطراب ها و سایر آنتی هیستامین ها ممکن است سبب افزایش اثر تضعیف سیستم اعصاب مرکزی شود.
- ۴- مصرف همزمان آنتی هیستامین ها با داروهای که سمیت گوشی ایجاد می کنند مانند آمینوگلیکوزیدها، سالیسیلات ها، وانکومايسين و داروهای مؤثر بر قوس هنله ممکن است سبب پوشاندن علائم مسمومیت گوشی آنها مانند سرگیجه و وزوز گوش شود.
- ۵- مصرف همزمان با داروهای که حساسیت به نور ایجاد می کنند، ممکن است سبب افزایش بیشتر حساسیت به نور شود.

مصرف دارو در دوران حاملگی و شیر دهی

حاملگی : مطالعات کافی و کنترل شده ای در انسان وجود ندارد. این دارو در FDA pregnancy category در گروه B قرار دارد.

شیردهی : مصرف این دارو در دوران شیردهی توصیه نمی شود زیرا در شیر ترشح شده و می تواند سبب بروز عوارض آنتی کولینرژیک مانند تحریک پذیری یا تشنج در شیرخوار شود.

نکات آموزشی درباره این دارو

- در صورت حساسیت به این دارو یا سایر آنتی هیستامین ها به پزشک خود اطلاع دهید.
- احتمال بروز خواب آلودگی با مصرف این دارو بسیار زیاد است، تحمل نسبت به اثرات تضعیف کننده سیستم اعصاب مرکزی معمولاً طی چند روز از مصرف دارو ایجاد می شود. لذا در طول مصرف از رانندگی و کار با وسایلی که نیاز به هوشیاری کامل دارد، خودداری نمائید.

- کودکان و افراد سالخورده معمولاً نسبت به عوارض جانبی دارو حساس تر بوده و بیشتر در معرض بروز سرگیجه، تسکین، تحریک پذیری و بی قراری، خشکی دهان و احتباس ادراری قرار دارند.
- برای اجتناب از اثر این دارو بر پاسخ آزمون های پوستی (کاهش یا مخفی ماندن)، مصرف دیمن هیدرینات را باید ۳ تا ۴ روز قبل از انجام این آزمون قطع نمود.
- برای جلوگیری از بیماری مسافرت، دارو را ۳۰ دقیقه (ترجیحاً ۱ تا ۲ ساعت) قبل از شروع مسافرت مصرف نماید. مصرف طولانی مدت دارو می تواند سبب از بین رفتن اثر ضد استفراغ دارو شود.
- مصرف طولانی مدت آنتی هیستامین ها ممکن است سبب کاهش ترشح بزاق و خشکی دهان و نیز در صورت تداوم، بروز بیماری های دهان و دندان شود. در صورت تداوم خشکی دهان به پزشک خود اطلاع دهید.
- مصرف این دارو در دوران شیردهی توصیه نمی شود.
- دارو را بیش از مقدار توصیه شده مصرف نکنید.
- در صورت فراموش کردن یک دوز، به محض یادآوری دارو را مصرف نمائید ولی اگر به زمان مصرف نوبت بعدی دارو نزدیک می باشد از مصرف این نوبت صرف نظر کرده و از دو برابر کردن دوز دارو خودداری نمائید.
- جهت کاهش عوارض گوارشی دیمن هیدرینات دارو را همراه غذا، آب یا شیر مصرف نمائید.

مصرف دوز بیش از حد دارو و درمان آن

بیمار را در اسرع وقت به بیمارستان درمان مسمومیت منتقل نمائید.

تظاهرات بالینی: نشانه های آنتی کولینرژیک (مانند ضعف و بی قراری، خواب آلودگی شدید، خشکی شدید گلو، دهان و بینی، برافروختگی و قرمزی صورت، مردمک های گشاد و ثابت و مشکلات گوارشی) ، اختلالات تنفس، آریتمی قلبی، ضربان قلب سریع و نامنظم، ضعف اعصاب مرکزی مانند رخوت، کاهش سطح هوشیاری، تحریک اعصاب مرکزی مانند بی خوابی، توهم، لرزش، تشنج و افت فشار خون.

درمان: آنتی دوت مشخصی برای درمان مصرف بیش از حد آنتی هیستامین ها وجود ندارد و درمان حمایتی و علامتی است.

برای خارج ساختن محتویات معده ، باید آن را شستشو داد.

داروهای استفراغ آور ممکن است مؤثر نباشند. به منظور کنترل حملات تشنجی می توان از دیازپام یا فنی توئین استفاده کرد.

شرایط نگهداری دارو

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی‌گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

جعبه های حاوی بلیسترهای ۱۰ عددی